***Suvestinė redakcija nuo 2018-09-01 iki 2018-11-02***

*Įsakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. 50-2454, i. k. 1102250ISAK000V-313*

***Nauja redakcija nuo 2016-05-01:***
*Nr. V-93, 2016-01-26, paskelbta TAR 2016-01-27, i. k. 2016-01647*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS**

# ĮSAKYMAS DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 75:2016 „IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMO BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“ PATVIRTINIMO

2010 m. balandžio 22 d. Nr. V-313
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 16 straipsnio 1 dalimi,

1. T v i r t i n u Lietuvos higienos normą HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS RAIMONDAS ŠUKYS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr.
V-313
(Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2016 m. sausio 26 d. įsakymo Nr. V-
93
redakcija)

# LIETUVOS HIGIENOS NORMA HN 75:2016 „IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMO BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“

## I SKYRIUS
## BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši higienos norma nustato pagrindinius ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo sveikatos saugos reikalavimus.

2. Šios higienos normos reikalavimai privalomi asmenims, projektuojantiems, statantiems, rekonstruojantiems, remontuojantiems, naudojantiems statinius ir (ar) patalpas, kuriose vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, švietimo teikėjams, vykdantiems ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą, jų steigėjams bei pagal kompetenciją kontrolę vykdančioms institucijoms.

3. Šioje higienos normoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme [13.1].

4. Švietimo teikėjas ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą gali vykdyti tik teisės akto [13.16] nustatyta tvarka gavęs leidimą-higienos pasą.

5. Vaikų ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo grupės (toliau – grupė) formuojamos iš to paties arba skirtingo amžiaus vaikų, užtikrinant vaiko dienos ir ugdymo režimo fiziologinius ir amžiaus ypatumus bei šioje higienos normoje nustatytas vaiko ugdymo sąlygas. Grupių sąrašai turi būti sudaromi neviršijant šioje higienos normoje pagal amžiaus grupes nurodyto vaikų skaičiaus:

5.1. grupėse nuo gimimo iki 1 metų amžiaus gali būti ne daugiau kaip 6 vaikai;

5.2. nuo 1 iki 2 metų – ne daugiau kaip 10 vaikų;

5.3. nuo 2 iki 3 metų – ne daugiau kaip 15 vaikų;

5.4. nuo 3 metų iki pradinio ugdymo pradžios – ne daugiau kaip 20 vaikų;

5.5. nuo gimimo iki 3 metų – ne daugiau kaip 8 vaikai;

5.6. nuo gimimo iki pradinio ugdymo pradžios – ne daugiau kaip 10 vaikų;

5.7. nuo 1 metų iki pradinio ugdymo pradžios – ne daugiau kaip 12 vaikų;

5.8. nuo 2 metų iki pradinio ugdymo pradžios – ne daugiau kaip 16 vaikų;

5.9. vienas sutrikusio intelekto, kurčias, neprigirdintis, aklas, silpnaregis, turintis judesio ir padėties, elgesio, žymių kalbos ar kitų komunikacijos, įvairiapusių raidos sutrikimų ar kompleksinę negalią vaikas, ugdomas integruotai, prilyginamas dviem tos grupės, kurioje ugdomas, vaikams, todėl atitinkamai mažinamas 5.1–5.8 papunkčiuose nustatytas grupės vaikų skaičius.

6. Specialiosios grupės formuojamos taip:

6.1. turinčių vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą – ne daugiau kaip 6 vaikai; aklųjų – ne daugiau kaip 6 vaikai; silpnaregių – ne daugiau kaip 10 vaikų; sutrikusios klausos – ne daugiau kaip 6 vaikai; turinčių žymių kalbos ar kitų komunikacijos sutrikimų –

ne daugiau kaip 10 vaikų; turinčių judesio ir padėties sutrikimų – ne daugiau kaip 8 vaikai; turinčių įvairiapusių raidos sutrikimų ar kompleksinę negalią – ne daugiau kaip 6 vaikai; turinčių kompleksinę negalią (ir judesio bei padėties sutrikimų) – ne daugiau kaip 3 vaikai;

6.2. mišrioje specialiojoje grupėje – ne daugiau kaip 10 vaikų. Vienas vaikas, turintis įvairiapusių raidos sutrikimų ar kompleksinę negalią, aklasis, ugdomas mišrioje specialiojoje grupėje, prilyginamas dviem šios grupės vaikams, o turintis kompleksinę negalią (ir judesio bei padėties sutrikimų) – trims grupės vaikams, todėl atitinkamai mažinamas grupės vaikų skaičius.

7. Vienu metu grupėje, kurioje yra vaikų iki 1 metų amžiaus, turi dirbti ne mažiau kaip 2 pedagogai; grupėje, kurioje ugdomi 1 metų amžiaus ar vyresni vaikai turi dirbti ne mažiau kaip 2 darbuotojai, iš jų – ne mažiau kaip 1 pedagogas (ikimokyklinio ugdymo auklėtojas ar priešmokyklinio ugdymo pedagogas). Savaitinėse grupėse vaikų nakties miego metu turi dirbti ne mažiau kaip vienas darbuotojas.

8. Jei vaikų ugdymas vykdomas ilgiau nei 4 val., turi būti organizuojamas vaikų maitinimas ir poilsis tam skirtose patalpose ir (ar) pritaikytose erdvėse.

9. Švietimo teikėjo, vykdančio ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą, darbuotojai, laisvasis mokytojas, vykdantis ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą, gali dirbti tik teisės aktų [13.2, 13.5] nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą. Asmens medicininė knygelė (sveikatos pasas) (forma Nr. F048/a) [13.4] ar jos kopija turi būti laikoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programos vykdymo vietoje.

10. Švietimo teikėjo, vykdančio ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą, darbuotojai, laisvasis mokytojas, vykdantis ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą, gali dirbti tik teisės akto [13.14] nustatyta tvarka įgiję žinių higienos, o pedagoginiai darbuotojai ir pirmosios pagalbos teikimo klausimais. Sveikatos žinių atestavimo pažymėjimai ar jų kopijos laikomi ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programos vykdymo vietoje.

11. Kiekvienoje grupėje turi būti įmonės pirmosios pagalbos rinkinys. Rinkinio sudėtis ir apimtis turi atitikti teisės akto [13.7] reikalavimus. Mokyklos, įstaigos, įmonės, organizacijos, vykdančios ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą, vadovas turi paskirti už pirmosios pagalbos rinkinio priežiūrą ir papildymą atsakingą asmenį (-is).

12. Vaikams turi būti sudarytos saugios ugdymo sąlygos:

12.1. sklypas / teritorija ir patalpos, kuriose vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, ir jose esantys įrenginiai turi būti saugūs, įrengti ir prižiūrimi taip, kad juos naudojant būtų išvengta nelaimingų atsitikimų (paslydimo, kritimo, susidūrimo, nudegimo, nutrenkimo, sužalojimo elektros srove, sprogimo ir pan.);

12.2. sklype / teritorijoje ir patalpose, kuriose vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, draudžiama sodinti ir auginti šios higienos normos priede nurodytus nuodinguosius augalus. Šios higienos normos priede nenurodyti augalai, galintys kelti pavojų vaikų sveikatai (apsinuodijimo, susižalojimo ir pan.), gali būti auginami tik vaikams nepasiekiamose vietose.

## II SKYRIUS
## NUORODOS

13. Teisės aktai, į kuriuos šioje higienos normoje pateiktos nuorodos:

13.1. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas;

13.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 7 d. nutarimas Nr. 544 „Dėl Darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamosiomis ligomis, sąrašo ir šių darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos patvirtinimo“;

13.3. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 1998 m. birželio 23 d. įsakymas Nr. 257 „Dėl techninių normų TN 01:1998 patvirtinimo“;

13.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 29 d. įsakymas Nr. 515 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų veiklos apskaitos ir atskaitomybės tvarkos“;

13.5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymas Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“;

13.6. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymas Nr. 591/640 „Dėl Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“;

13.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymas Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą, pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlių ir pirmosios pagalbos rinkinių“;

13.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“;

13.9. *Neteko galios nuo 2018-09-01*

*Punkto naikinimas:*
*Nr. V-906, 2018-08-13, paskelbta TAR 2018-08-17, i. k. 2018-13176*

13.10. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. liepos 12 d. įsakymas Nr. V-572 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 109:2005 „Baseinai. Įrengimo ir priežiūros saugos sveikatai reikalavimai“ patvirtinimo“;

13.11. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. V-946 „Dėl Užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos kenksmingumo pašalinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

13.12. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. vasario 1 d. įsakymas Nr. D1-62 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.05.20:2006 „Langai ir išorinės įėjimo durys“ patvirtinimo“;

13.13. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. įsakymas Nr. V-362 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 35:2007 „Didžiausia leidžiamų cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“ patvirtinimo“;

13.14. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. sausio 28 d. įsakymas Nr. V-69 „Dėl Privalomojo pirmosios pagalbos mokymo programos, Privalomojo higienos įgūdžių mokymo programos ir Privalomojo mokymo apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai mokymo programos patvirtinimo“;

13.15. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 2 d. įsakymas Nr. V-55 „Dėl Privalomojo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinfekcijos, dezinsekcijos, deratizacijos) tvarkos aprašo patvirtinimo“;

13.16. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 13 d. įsakymas Nr. V-632 „Dėl Leidimų-higienos pasų išdavimo taisyklių patvirtinimo“;

13.17. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymas Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“;

13.18. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. spalio 30 d. įsakymas Nr. V-1208 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 131:2015 „Vaikų žaidimų aikštelės ir patalpos. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“.

## III SKYRIUS
## SKLYPO / TERITORIJOS ĮRENGIMO REIKALAVIMAI

14. Statant naujus statinius, kuriuose bus vykdoma ikimokyklinio ir (ar)

priešmokyklinio ugdymo programa, steigiant naujas grupes, sklypo / teritorijos dydis nustatomas atsižvelgiant į planuojamą vaikų skaičių. Minimali neužstatyta sklypo / teritorijos dalis, skirta vaikų žaidimų aikštelėms, turi būti ne mažesnė kaip po 6 kv. m ploto vienam vaikui.

15. Švietimo teikėjas, ugdantis iki 60 vaikų pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą, gali neturėti savo sklypo / teritorijos ir naudotis kita vaikų žaidimui tinkančia erdve (pvz., viešoje vietoje įrengta vaikų žaidimų aikštele, parko teritorija ir pan.). Tokiu atveju turi būti numatytos vaikų nuvykimo, grįžimo ir buvimo toje erdvėje saugos priemonės.

16. Pertvarkant statinių, kuriuose jau vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, sklypus / teritorijas, neužstatyta dalis, skirta vaikų žaidimų aikštelėms, negali būti paliekama mažesnė, nei nustatyta šios higienos normos 14 punkte.

17. Statinio, kuriame vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, sklypas / teritorija arba šio sklypo / teritorijos dalis, kurioje įrengtos vaikų žaidimų aikštelės, turi būti aptverta ne žemesne kaip 1,5 m aukščio tvora.

***TAR pastaba:*** 17 punktas įsigalioja 2018-11-01

17[1]. Statinio, kuriame vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, sklypas / teritorija arba šio sklypo / teritorijos dalis, kurioje įrengtos vaikų žaidimų aikštelės, turi būti aptverta tvora. Statant naują statinį ir rekonstruojant esančią tvorą jos aukštis numatomas ne mažesnis kaip 1,5 m.

***TAR pastaba:*** 17[1] punktas galioja iki 2018-10-31

18. Visi sklype / teritorijoje esantys įrenginiai turi būti saugūs, t. y. patikimai pritvirtinti, išdėstyti saugiu atstumu, turi atitikti vaikų amžių ir ūgį, ugdymo poreikius.

19. Vaikų žaidimų aikštelės danga, atsižvelgiant į jose įrengtą žaidimų įrangą, turi atitikti teisės akto [13.18] reikalavimus.

***TAR pastaba:*** 19 punktas įsigalioja 2016-11-01

20. Vaikų žaidimų aikštelėse turi būti sudaryta galimybė apsaugoti vaikus nuo tiesioginių saulės spindulių stacionariais ar kilnojamaisiais įrenginiais (pavėsinėmis, skėčiais ir pan.) ar želdiniais, sudarančiais šešėlį.

21. Ūkinėms reikmėms skirtoje aikštelėje turi būti atliekų konteineriai.

22. Tamsiuoju paros metu grupių darbo laiku įėjimas į pastatą, kuriame vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, turi būti apšviestas.

## IV SKYRIUS
## PATALPŲ ĮRENGIMO REIKALAVIMAI

23. Patalpose, kuriose vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, gali būti organizuojamas neformalusis vaikų ir (ar) suaugusiųjų švietimas ir (ar) bendruomenės kultūriniai renginiai, kurie turi būti organizuoti taip, kad vaikai būtų apsaugoti nuo neigiamų veiksnių, galinčių turėti įtakos vaikų ugdymui, saugai ir sveikatai.

24. Ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo vietoje laiptai, laiptų aikštelės turi būti įrengtos taip, kad būtų užtikrinta vaikų sauga. Draudžiama įrengti sraigtinius laiptus, laiptų pakopos negali būti siaurėjančios. Draudžiama įrengti horizontalaus dalijimo aptvarus ir turėklus. Vertikalaus dalijimo bekliūtis tarpas turi būti ne didesnis kaip 0,10 m. Išoriniai laiptai ar jų dalys ir aikštelės turi turėti aptvarus, jeigu jų aukštis nuo žemės paviršiaus yra 0,45 m ir daugiau.

25. Jei durys, sienos aplink duris ar apatinės sienų dalys įstiklintos, jų įstiklinimas turi atitikti teisės akto [13.12] reikalavimus. Kai įstiklinimas nėra aiškiai pastebimas, nes nėra skersinių, didelių rankenų arba įstiklinimo vidinio suskirstymo elementų, jis turi būti

pažymėtas teisės akto [13.12] nustatyta tvarka.

26. Grupių, kuriose ugdomi vaikai iki 2 metų amžiaus, patalpos įrengiamos pirmame aukšte.

27. Kiekvienai grupei turi būti įrengtos šios patalpos / erdvės:

27.1. grupei, kurioje yra vaikų iki 1 metų amžiaus: priėmimo-nusirengimo, žaidimų, miegamojo, tualeto-prausyklos, virtuvėlės;

27.2. grupei, kurioje ugdomi 1 metų amžiaus ir vyresni vaikai: priėmimo-nusirengimo, žaidimų-miegamojo / poilsio, tualeto-prausyklos;

27.3. jei švietimo teikėjas ugdo iki 60 vaikų pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą, grupėms gali būti įrengiama bendra priėmimo-nusirengimo patalpa, užtikrinant, kad ji bus pasiekiama visų grupių vaikams bet kuriuo metu nepereinant per kitų grupių žaidimų-miegamojo / poilsio patalpas / erdves;

27.4. priešmokyklinio ugdymo grupėms ir, jei švietimo teikėjas ugdo iki 60 vaikų pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą, 2 metų amžiaus ir vyresnių vaikų grupėms gali būti įrengiama bendra tualeto-prausyklos patalpa. Tokiu atveju tualeto-prausyklos patalpa turi būti įrengta tame pačiame aukšte kaip ir šių grupių žaidimų-miegamojo / poilsio patalpos / erdvės ir nuo jų nutolusi ne daugiau kaip 50 m bei pasiekiama vaikams bet kuriuo metu nepereinant per kitų grupių žaidimų-miegamojo / poilsio patalpas / erdves. Sanitarinių įrenginių skaičius turi atitikti šios higienos normos 40 punkte nustatytus reikalavimus.

28. Įrengiant grupių patalpas / erdves ir komplektuojant grupes, vienam vaikui iki 3 metų amžiaus turi būti skiriama ne mažiau kaip 4,3 kv. m grupės patalpų / erdvių ploto, 3 metų ir vyresniam vaikui – ne mažiau kaip 4 kv. m, o specialiųjų poreikių turinčiam vaikui – ne mažiau kaip 5 kv. m (neįskaičiuojamos tualeto-prausyklos ir virtuvėlės patalpos / erdvės).

29. Vaikai gali būti maitinami grupėje arba 2 metų ir vyresniems vaikams gali būti įrengiama bendra valgymo salė:

29.1. jei vaikai maitinami grupėje, turi būti įrengta patalpa / erdvė su plautuve grupių indams plauti arba automatine indų plovimo mašina ir plautuve rankoms plauti, vieta indams ir stalo įrankiams laikyti. Ši patalpa / erdvė gali būti įrengiama kelioms grupėms;

29.2. jei vaikams įrengta bendra valgymo salė, vienam vaikui turi būti skiriama ne mažiau kaip 1 kv. m plotas joje. Bendroje valgymo salėje ar šalia jos turi būti įrengta vieta grupių indams ir stalo įrankiams laikyti, plautuvė grupių indams plauti arba automatinė indų plovimo mašina ir plautuvė rankoms plauti.

30. Naminiai gyvūnai laikomi tik atskiroje patalpoje. Saugiai įrengti akvariumai su žuvytėmis gali būti laikomi ir grupių patalpose / erdvėse, jei nėra alergiškų vaikų. Laikomi gyvūnai turi būti sveiki, saugūs vaikams ir suaugusiesiems, lengvai prižiūrimi.

31. Jei ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo vietoje įrengta kūno kultūros salė ir joje žaidžiama su kamuoliu, salės langai ir šviestuvai turi būti apsaugoti nuo atsitiktinių smūgių.

32. Ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo vietoje naudojami skalbiniai turi būti skalbiami viešojoje skalbykloje, kuriai teisės akto [13.16] nustatyta tvarka išduotas leidimas-higienos pasas, arba ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo vietoje įrengtoje skalbykloje:

32.1. jeigu ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo vietoje įrengta skalbykla, joje turi būti numatytos šios patalpos / erdvės: nešvarių skalbinių priėmimo, skalbimo, lyginimo, džiovinimo, švarių skalbinių laikymo ir išdavimo. Skalbyklos patalpos / erdvės ir įrenginiai turi būti išdėstyti taip, kad švarių ir nešvarių skalbinių srautai technologinio proceso metu nesusisiektų;

32.2. ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo vietoje, kurioje nėra skalbyklos, turi būti numatyta vieta nešvariems skalbiniams rinkti ir rūšiuoti, vieta (-os) švariems skalbiniams laikyti (spinta, lentynos ar pan.).

33. Jeigu ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo vietoje

įrengtas baseinas, jo įrengimas ir priežiūra turi atitikti teisės akto [13.10] reikalavimus.

34. Vaikams skirti baldai turi būti geros būklės (nesuplyšę, nesulūžę ir pan.), stalai ir kėdės – pritaikyti vaikams pagal jų ūgį (sėdint ant kėdės vaiko pėda visu padu turi liestis su grindimis; stalo aukštis turi būti toks, kad vaikui viršutinę rankos dalį laikant stačiai alkūnė ir priekinis stalviršio kraštas būtų apytikriai tame pačiame lygyje).

35. Specialiųjų poreikių vaikai, kurių galimybės ugdytis ir dalyvauti visuomenės gyvenime yra ribotos dėl įgimtų ir įgytų sutrikimų, ugdomi jiems pritaikytoje aplinkoje:

35.1. sutrikusios klausos vaikai turi sėdėti prie vienviečių stalų, sustatytų puslankiu prieš pedagogo stalą, jiems turi būti įrengta šviesos signalizacija;

35.2. sutrikusio regėjimo vaikai turi turėti vienvietį stalą, pritaikytą piešimo ir (ar) rašymo priemonėms laikyti.

36. Grupių patalpose / erdvėse, kūno kultūros ir (ar) muzikos salėje (jei įrengta) (toliau – ugdymo patalpos) elektros lizdai vaikams prieinamose vietose turi būti uždengti specialiomis apsaugos priemonėmis.

37. Ugdymo patalpose varstomi langai, kurių palangės yra žemesnės nei 1,2 m nuo grindų paviršiaus, ir žemės paviršius išorėje yra daugiau kaip 1,5 m žemiau patalpos grindų lygio, turi turėti langų atidarymo ribotuvus arba kitas apsaugos priemones (pvz., aptvarus). Langų atidarymo ribotuvai turi būti įrengti taip, kad apribotų lango atvėrimą iki ne didesnės kaip 10 cm angos ir vaikai negalėtų jų atidaryti.

38. Priėmimo-nusirengimo patalpoje / erdvėje turi būti įrengtos individualios spintelės ar kitokie įrenginiai vaikų drabužiams ir asmeniniams daiktams.

39. Vaikų miego organizavimas:

39.1. vaikai gali miegoti jų ūgį atitinkančiose lovose kietu pagrindu arba ant jų ūgį atitinkančių čiužinių, kurių aukštis turi būti ne mažesnis kaip 7 cm;

39.2. lovų ar čiužinių turi būti ne mažiau, nei grupėje yra pietų miegą miegančių vaikų, o savaitinėje grupėje – ją lankančių vaikų;

39.3. atsižvelgiant į vaiko amžių ir lovos aukštį, įrengiamos saugos priemonės, kad vaikas neiškristų. Iki 1,5 metų amžiaus vaikams skirtos lovos turi būti su sienelėmis;

39.4. lovos ar čiužiniai turi būti sustatyti taip, kad būtų galima laisvai prieiti prie kiekvieno vaiko.

40. Statant naujus ar rekonstruojant statinius, kuriuose bus vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, steigiant naujas grupes, sanitarinių įrenginių skaičius skaičiuojamas pagal planuojamą sąrašinį vaikų skaičių ir turi būti ne mažesnis kaip 1 unitazas septyniems vaikams (išskyrus grupes, kuriose ugdomi vaikai iki 3 metų amžiaus), 1 praustuvė penkiems vaikams, 1 pusvonė su lanksčiu dušo rageliu tualeto-prausyklos patalpoje (išskyrus priešmokyklinio ugdymo grupes). Grupės, kurioje ugdomi vaikai iki 3 metų amžiaus, tualeto-prausyklos patalpoje įrengiama ne mažiau kaip 1 unitazas.

41. Draudžiama mažinti veikiančiose grupėse įrengtų sanitarinių įrenginių skaičių ir palikti šių įrenginių mažiau, nei nurodyta šios higienos normos 40 punkte.

42. Jeigu naudojami naktipuodžiai, tualetuose-prausyklose turi būti sąlygos naktipuodžiams plauti (pvz., įrengtas naktipuodžių plovimo įrenginys ar tam skirta praustuvė).

43. Tualetuose-prausyklose turi būti asmens higienos priemonių: tualetinio popieriaus, muilo, rankšluostinė ir individualūs daugkartinio naudojimo rankšluosčiai arba vienkartinių rankšluosčių dėtuvė su vienkartiniais rankšluosčiais.

44. Vaikams skirtos praustuvės įrengiamos tokiame aukštyje, kad skirtingo amžiaus vaikai galėtų patogiai ir saugiai jomis naudotis.

45. Vaikams unitazai įrengiami ne mažesnėse kaip 0,6 kv. m kabinose. Tarp kabinų turi būti ne žemesnė kaip 1,2 m aukščio pertvara su 0,15 m tarpu nuo grindų. Grupėse, kuriose ugdomi 3 metų ir vyresni vaikai, kabinos turi būti su durimis ar kita uždanga.

46. Tualetai darbuotojams įrengiami ne grupės tualeto-prausyklos patalpose. Tualeto

patalpoje ar šalia jos turi būti praustuvė ir asmens higienos priemonių (tualetinio popieriaus, muilo, vienkartinių rankšluosčių ar rankų džiovintuvas).

47. Techninės priemonės (kompiuteriai, televizoriai) gali būti naudojamos ugdant 2 metų ir vyresnius vaikus. Vietų, skirtų vaikų ugdymo techninėms priemonėms naudoti, įrengimas turi atitikti šiuos reikalavimus:

47.1. kompiuterizuota vieta turi būti įrengta taip, kad vaikai galėtų laisvai prie jos prieiti, turėtų pakankamai erdvės judėti bei kūno padėčiai keisti, šviesos šaltiniai neatsispindėtų monitoriaus ekrane;

47.2. stalas ir jo paviršius turi būti toks, kad būtų galima patogiai išdėstyti monitorių, klaviatūrą ir kitus būtinus įrenginius, stalo paviršius turi būti matinis;

47.3. prie vieno monitoriaus gali sėdėti ne daugiau kaip vienas vaikas;

47.4. atstumas tarp monitoriaus su katodinių spindulių kineskopu užpakalinio paviršiaus ir kito monitoriaus ekrano turi būti ne mažesnis kaip 2 m, tarp monitorių ekranų šoninių paviršių – ne mažesnis kaip 1,2 m;

47.5. kompiuterių spinduliuojamo elektromagnetinio lauko lygiai turi atitikti teisės akto [13.3] reikalavimus;

47.6. televizoriaus ekrano įstrižainė turi būti ne mažesnė kaip 59 cm. Atstumas nuo ekrano iki arčiausiai sėdinčių vaikų turi būti ne mažesnis kaip 2 m.

48. Patalpų, kuriose vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, grindų danga turi būti neslidi, lygi (nekelti kritimo rizikos užkliuvus), lengvai valoma drėgnu būdu ir atspari valymo priemonėms. Skalbyklos (jei yra įrengta), tualetų-prausyklų sienos ir grindys turi būti padengtos drėgmei ir dezinfekcinėms medžiagoms atsparia danga.

49. Grindų aukščio pokyčiai turi būti pažymėti įspėjamaisiais ženklais arba kontrastinga spalva.

50. Jei ugdomi regėjimo sutrikimų turintys vaikai, laiptai, turėklai, grindų danga, durų, durų rankenų, išsikišusių kambario detalių, baldų ir kitų įrenginių spalva turi būti kontrastinga sienų spalvai.

## V SKYRIUS
## APŠVIETIMO REIKALAVIMAI

51. Natūralus apšvietimas:

51.1. grupių žaidimų, miegamojo / poilsio patalpose / erdvėse, kūno kultūros ir (ar) muzikos salėje (jei yra įrengta) turi būti natūralus apšvietimas. Grupių žaidimų patalpose / erdvėse, kūno kultūros ir (ar) muzikos salėje natūralios apšvietos koeficientas turi būti ne mažesnis kaip 1,5 proc. toliausiai nuo lango nutolusiame taške, o nepertraukiamos insoliacijos trukmė grupių žaidimų patalpose / erdvėse nuo kovo 22 d. iki rugsėjo 22 d. turi būti ne trumpesnė kaip 2,5 val.;

51.2. grupių žaidimų, miegamojo poilsio patalpose / erdvėse, apšviečiamose tiesioginiais saulės spinduliais, turi būti įrengtos užuolaidos, žaliuzės ar kitos apsaugos nuo saulės priemonės.

52. Dirbtinis apšvietimas:

52.1. bendras dirbtinis apšvietimas turi būti įrengtas visose patalpose, kuriose vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa. Patalpų dirbtinės apšvietos mažiausios ribinės vertės pateiktos šios higienos normos 1 lentelėje:

1 lentelė. Patalpų dirbtinės apšvietos mažiausios ribinės vertės

| Eil. Nr. | Patalpos pavadinimas | Apšvieta, lx | Paviršius, kuriam taikoma apšvieta |
|---|---|---|---|

| Eil. Nr. | Patalpos pavadinimas | Apšvieta, lx | Paviršius, kuriam taikoma apšvieta |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| 1. | Grupės žaidimų patalpa / erdvė, patalpa, kurioje įrengtos kompiuterizuotos vietos vaikams | 300 | horizontalus paviršius 0,5 m aukštyje nuo grindų |
| 2. | Kūno kultūros ir (ar) muzikos salė (jei įrengta) | 200 | horizontalus paviršius 0,5 m aukštyje nuo grindų |
| 3. | Grupės priėmimo-nusirengimo patalpa / erdvė | 200 | horizontalus paviršius 0,8 m aukštyje nuo grindų |
| 4. | Grupės miegamasis (jei įrengtas atskirai) | 75 | horizontalus paviršius 0,5 m aukštyje nuo grindų |
| 5. | Grupės tualetas-prausykla, judėjimo keliai, laiptinės, koridoriai | 100 | horizontalus paviršius 0,5 m aukštyje nuo grindų |

52.2. grupės žaidimų patalpoje / erdvėje, kurioje ugdomi sutrikusio regėjimo vaikai, apšvietimas turi būti ne mažesnis kaip 500 lx. Esant gydytojo rekomendacijai, turi būti papildomai įrengtas vietinis apšvietimas;

52.3. grupių žaidimų, miegamojo / poilsio patalpose / erdvėse, kūno kultūros ir (ar) muzikos salėje (jei yra įrengta) turi būti įrengiami vienodai šviesą išsklaidantys šviestuvai;

52.4. patalpose, kuriose vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, dirbtiniam apšvietimui turi būti naudojamos lempos, kurių bendrasis spalvų atgavos rodiklis ne mažesnis kaip 80, o šviesos susietoji spalvinė temperatūra ne didesnė kaip 4500 K, savaitinių grupių miegamuosiuose – 3000 K.

## VI SKYRIUS
## MIKROKLIMATO, VĖDINIMO, TRIUKŠMO REIKALAVIMAI

53. Pastate ir (ar) patalpose, kuriose vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, turi būti suprojektuotos ir įrengtos tokios mikroklimato bei oro kokybės parametrus palaikančios ir reguliuojančios šildymo, vėdinimo ir (ar) oro kondicionavimo sistemos, kad jose būtų galima palaikyti šios higienos normos nustatytus mikroklimato bei teisės akto [13.13] nustatytus oro kokybės parametrus.

54. Šildymo prietaisai ir įrenginiai turi būti saugūs, lengvai valomi. Šildymo prietaisų, įrengtų vaikams prieinamose vietose, paviršiaus temperatūra turi būti ne aukštesnė kaip 42 °C. Ugdymo patalpose aštrias briaunas turintys šildymo prietaisai turi būti apsaugoti nuimamomis grotelėmis ar kitokiomis priemonėmis, uždengiančiomis aštrias briaunas. Draudžiama tam tikslui naudoti medžio drožlių plokštes.

55. Patalpose, kuriose vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, turi būti:

55.1. santykinė oro drėgmė šaltuoju metų laiku – 35–60 proc., šiltuoju metų laiku – 35–65 proc.;

55.2. oro judėjimo greitis šaltuoju metų laiku – ne daugiau kaip 0,15 m/s, šiltuoju metų laiku – ne daugiau kaip 0,25 m/s;

55.3. temperatūra šaltuoju metų laiku turi atitikti dydžius, nurodytus šios higienos normos 2 lentelėje;

55.4. grupių, kuriose ugdomi judesio ir padėties sutrikimų turintys vaikai ir vaikai iki 1 metų amžiaus, žaidimų patalpose / erdvėse šaltuoju metų laiku temperatūra turi būti 21–23 °C;

55.5. temperatūrų skirtumas 1,1 m ir 0,1 m aukštyje nuo grindų turi būti ne daugiau kaip
3 °C.

2 lentelė. Patalpų oro temperatūros parametrai šaltuoju metų laikotarpiu.

| Eil. Nr. | Patalpos pavadinimas | Oro temperatūra, °C |
|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 |
| 1. | Grupės priėmimo-nusirengimo, žaidimų patalpa / erdvė, sveikatos kabinetas | 20–23 |
| 2. | Grupės miegamasis (jei įrengtas atskirai) | 18–22 |
| 3. | Grupės tualetas-prausykla | 19–23 |
| 4. | Kūno kultūros ir (ar) muzikos salė (jei įrengta) | 18–20 |
| 5. | Patalpa, kurioje įrengtos kompiuterizuotos vietos vaikams | 20–22 |
| 6. | Judėjimo keliai, laiptinės, koridoriai | 18–21 |

56. Statant naujus statinius, kuriuose bus vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, pirmo aukšto grupių persirengimo, žaidimų ir miegamojo patalpose / erdvėse ir specialiųjų grupių, skirtų vaikams, turintiems judesio ir padėties sutrikimų, persirengimo ir miegamosiose patalpose / erdvėse turi būti įrengiamos šildomos grindys, šaltuoju metų laikotarpiu palaikančios ne žemesnę kaip 23 °C temperatūrą.

57. Patalpose, kuriose vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, turi būti numatytas natūralus ir (ar) mechaninis vėdinimas:

57.1. grupių žaidimų, miegamojo / poilsio patalpose / erdvėse turi būti numatyta natūralaus vėdinimo per atidaromus langus galimybė;

57.2. maisto gamybos patalpose turi būti įrengta tokia oro ištraukimo sistema, kuri apribotų garų, kvapų sklidimą į gretimas patalpas. Oro, šalinamo iš maisto gamybos patalpų, ortakiai neturi kirsti grupių patalpų;

57.3. maisto gamybos patalpose, skalbykloje (jei yra įrengta), tualetuose-prausyklose turi būti įrengti atskiri traukos kanalai.

58. Grupių žaidimų, miegamojo / poilsio patalpose / erdvėse anglies dvideginio ($CO_2$) koncentracija neturi viršyti 2745 mg/m$^3$ (1500 ppm).

59. Triukšmas ugdymo patalpose neturi viršyti teisės akte [13.17] nurodyto lygio.

## VII SKYRIUS
## VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ ŠALINIMO REIKALAVIMAI

60. Geriamojo vandens kokybė turi atitikti teisės akto [13.8] reikalavimus.

61. Karštas ir šaltas vanduo turi būti tiekiamas nuolat grupių indų plovyklose, tualetuose-prausyklose, tualetuose ir, jei yra įrengta, maisto gamybos patalpose, skalbykloje, sveikatos, logopedo kabinetuose, gyvūnų laikymo patalpoje, grupės, kurioje yra ugdomų vaikų iki 1 metų amžiaus, žaidimų patalpoje / erdvėje.

62. Karšto vandens temperatūra tualetuose-prausyklose vaikams įrengtuose maišytuvuose turi būti ne žemesnė kaip 37° C ir ne aukštesnė kaip 42° C.

## VIII SKYRIUS

## SKLYPO / TERITORIJOS, PATALPŲ, ĮRENGINIŲ, INVENTORIAUS, ŽAISLŲ PRIEŽIŪROS REIKALAVIMAI

63. Sklype / teritorijoje, kuriame vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, žolė turi būti nušienauta.

64. Smėlis vaikų žaidimų aikštelių smėlio dėžėse turi būti keičiamas ar atnaujinamas kiekvieną pavasarį ir pagal epidemiologines reikmes. Smėlyje neturi būti askaridžių, plaukagalvių, toksokarų kiaušinių. Pakeitus ar atnaujinus smėlį smėlio dėžėse turi būti atliekamas smėlio parazitologinis tyrimas, jei smėlio tyrimo rezultatų nepateikė smėlio tiekėjas.

65. Kai nenaudojamos, smėlio dėžės turi būti uždengiamos, taip apsaugant smėlį nuo užteršimo.

66. Atliekų konteineriai turi būti su sandariai uždaromais dangčiais ir reguliariai ištuštinami.

67. Patalpų, kuriose vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, priežiūra:

67.1. patalpos, jose esantys įrenginiai ir kitas inventorius turi būti švarūs. Patalpos ir jose esantys įrenginiai turi būti tvarkomi, valomi kiekvieną dieną drėgnu būdu ir pagal poreikį;

67.2. santechniniai įrenginiai (unitazai, praustuvės ir pan.) turi būti techniškai tvarkingi ir švarūs visą laiką;

67.3. valymo ir dezinfekcijos priemonės turi būti laikomos vaikams neprieinamoje vietoje;

67.4. tualetų-prausyklų valymo inventorius turi būti paženklintas. Švarus ir sausas tualetų-prausyklų valymo inventorius laikomas atskirai nuo kitų grupės patalpų valymo inventoriaus tam skirtoje vietoje.

68. Kiekvienam grupę lankančiam vaikui turi būti skiriamas rankšluostis rankoms ir rankšluostis kojoms, o savaitinę grupę lankančiam vaikui ir (ar) pietų miego miegančiam vaikui – čiužinys, pagalvė, antklodė ir patalynė (toliau – minkštas inventorius). Gali būti naudojami vienkartiniai rankšluosčiai. Vaikams duodami tik geros būklės (nesuplyšę), švarūs rankšluosčiai, minkštas inventorius. Patalynė, rankšluosčiai (jei naudojami ne vienkartiniai) keičiami juos sutepus, bet ne rečiau kaip vieną kartą per savaitę savaitinėse grupėse ir vieną kartą per dvi savaites – dieninėse grupėse.

69. Visos vaikui skirtos priemonės turi būti ženklinamos tuo pačiu ženklu ar numeriu: rankšluosčiai ar rankšluostinė (jei naudojami ne vienkartiniai rankšluosčiai), lova ar čiužinys, patalynė, jei naudojami – naktipuodžiai. Draudžiama vieno vaiko naudotas priemones neišplovus perduoti kitam vaikui.

70. Žaislai, kitos ugdymui naudojamos priemonės turi atitikti vaikų amžių ir nekelti pavojaus vaikų sveikatai, rizikos juos nuryti, įkvėpti ar susižeisti jais palietus odą, gleivinę, akis.

71. Vaikų žaidimų aikštelių, žaidimų įrangos įrengimas ir priežiūra turi atitikti teisės akto [13.18] reikalavimus.

***TAR pastaba:*** 71 punktas įsigalioja 2016-11-01

72. Patalpose, kuriose vykdoma ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programa, turi nebūti graužikų ir nariuotakojų. Privalomasis profilaktinis aplinkos kenksmingumo pašalinimas (dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija) atliekamas teisės akto [13.15] nustatyta tvarka.

73. Draudžiama atlikti privalomąjį profilaktinį aplinkos kenksmingumo pašalinimą (dezinfekciją, dezinsekciją, deratizaciją) vaikams esant patalpose. Patalpos, kuriose atliekami remonto darbai, turi būti izoliuojamos nuo kitų patalpų / erdvių.

74. Nustačius ar įtarus užkrečiamosios ligos atvejį ar (ir) protrūkį, patalpos, įrenginiai,

žaislai, inventorius valomi, dezinfekuojami pagal specialistų, vykdančių užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą ir kontrolę, nurodymus.

75. Užkrečiamųjų ligų židinių privalomasis aplinkos kenksmingumo pašalinimas atliekamas teisės akto [13.11] nustatyta tvarka.

76. Valymo priemonės turi būti naudojamos pagal paskirtį.

77. Asmenys, dirbantys su valymo, dezinfekcijos priemonėmis, turi vadovautis gamintojų instrukcijomis, gamintojų ar tiekėjų saugos duomenų lapuose nurodytais sveikatos saugos reikalavimais.

78. Patalpų naudojimo metu atsiradę sienų, lubų, grindų, įrenginių ar inventoriaus defektai, galintys turėti įtakos vaikų sveikatai ir saugumui, šalinami nedelsiant. Ant patalpų sienų, lubų neturi būti matomų pelėsių.

## IX SKYRIUS
## VAIKŲ PRIĖMIMAS, DIENOS REŽIMAS

79. Švietimo teikėjas, vykdantis ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą, turi užtikrinti, kad vaikai ugdymo procese dalyvautų tik teisės akto [13.5] nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą.

*Punkto pakeitimai:*
*Nr. V-947, 2016-07-19, paskelbta TAR 2016-07-22, i. k. 2016-20967*
*Nr. V-906, 2018-08-13, paskelbta TAR 2018-08-17, i. k. 2018-13176*

80. Draudžiama priimti sergančius ar (ir) turinčius užkrečiamųjų ligų požymių (karščiuoja ir yra išskyrų iš nosies, kosti, skundžiasi skausmu, viduriuoja, vemia, turi užkrečiamosioms ligoms būdingų bėrimo elementų ir kt.), taip pat turinčius utėlių ar glindų vaikus.

81. Vaikui sunegalavus ugdymo proceso metu, jis izoliuojamas, kol atvyks tėvai, o esant būtinumui nedelsiant kviečiama greitoji medicinos pagalba.

82. Po ligos vaikas gali būti priimtas tik tėvams (globėjams) pateikus gydytojo pažymą (F 094/a ) [13.4].

83. Vaiko dienos režimas turi atitikti vaiko fiziologinius poreikius, jo amžiaus ypatumus, sveikatos būklę.

84. Aktyvi fizinė veikla turi būti organizuojama kasdien, atsižvelgiant į vaikų amžių ir sveikatos būklę.

85. Kasdien 2 kartus šviesiu paros metu vaikai turi būti išvedami į lauką. Vaikų veikla lauke neorganizuojama, kai oro sąlygos kelia riziką vaikų sveikatai:

85.1. aplinkos oro užterštumas viršija teisės akte [13.6] nustatytas normas;

85.2. oro temperatūra lauke žemesnė kaip minus 12 $^{o}$C;

85.3. oro temperatūra lauke žemesnė kaip minus 8 $^{o}$C, o vėjo greitis didesnis kaip 2 m/sek;

85.4. oro temperatūra lauke 32 $^{o}$C ar aukštesnė;

85.5. esant kitoms sudėtingoms oro sąlygoms (pvz., esant labai smarkiam vėjui, labai smarkiam lietui, labai smarkiam snygiui, pūgai, krušai ir pan.).

## X SKYRIUS
## VAIKŲ IKI 1 METŲ AMŽIAUS PRIEŽIŪROS REIKALAVIMAI

86. Grupėse, kuriose yra vaikų iki 1 metų amžiaus:

86.1. šalia grupės patalpų turi būti numatyta vieta vežimėliams laikyti;

86.2. priėmimo-nusirengimo patalpose / erdvėse turi būti vystymo stalas;

86.3. žaidimų patalpose / erdvėse turi būti aptvarėlis, maitinimo kėdutė (-ės), vystymo stalas, šalia jo praustuvė, rankšluosčių kabykla, uždaras indas nešvariems skalbiniams;

86.4. pertvaros dalis tarp miegamojo ir žaidimų patalpų / erdvių turi būti permatoma;

86.5. čiužinių, skirtų vaikams iki 1 metų, užvalkalai turi būti atsparūs drėgmei;

86.6. aptvarėlio, vystymo stalo danga turi būti lygi, atspari drėgmei, lengvai valoma ir dezinfekuojama;

86.7. aptvarėlio aukštis turi būti ne mažesnis kaip 0,6 m, o tarpai tarp vertikalių virbų turi būti ne didesni kaip 0,05 m. Aptvarėlio apačios aukštis nuo grindų turi būti ne mažesnis 0,5 m.;

86.8. virtuvėlėje turi būti maisto paruošimo vieta, 2 skyrių plautuvė, šaldytuvas, įrenginys buteliukams virinti ar sterilizuoti;

86.9. esant poreikiui, turi būti sudaromos sąlygos kūdikiui žindyti.

87. Buteliukų ir čiulptukų priežiūra:

87.1. po kiekvieno panaudojimo buteliukai ir čiulptukai, buteliukų plovimo šepetėliai turi būti gerai išplaunami ir apsemti vandens virinami uždengtame inde 15 min.;

87.2. išdžiovinti, švarūs buteliukai ir čiulptukai laikomi uždarame inde, buteliukų plovimo šepetėliai išdžiovinami ir laikomi sausi.

88. Vystymo stalai, maitinimo kėdės turi būti valomos po kiekvieno panaudojimo.

89. Nešvarios sauskelnės turi būti surenkamos ir laikomos atspariame drėgmei, lengvai valomame ir dezinfekuojamame inde sandariu dangčiu, pastatytame vaikams neprieinamoje vietoje. Indas turi būti ištuštinamas ir išvalomas kiekvieną dieną.

---

*Priedo pakeitimai:*
*Nr. V-93, 2016-01-26, paskelbta TAR 2016-01-27, i. k. 2016-01647*

Lietuvos higienos normos
HN 75:2016
„Ikimokyklinio ir
priešmokyklinio ugdymo
programų vykdymo
bendrieji sveikatos saugos
reikalavimai“
priedas

**NUODINGŲJŲ AUGALŲ, DRAUDŽIAMŲ SODINTI IR AUGINTI SKLYPE / TERITORIJOJE BEI PATALPOSE, KURIOSE VYKDOMA IKIMOKYKLINIO IR (AR) PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA, SĄRAŠAS**

| Eil. Nr. | Augalas / augalų rūšys | Lotyniškas pavadinimas |
|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 |
| 1. | Amerikinė fitolaka | *Phytolacca americana* |
| 2. | Barščiai | *Heracleum spp.* |
| 3. | Pieriai | *Pieris spp.* |
| 4. | Brugmansijos | *Brugmansia spp.* |
| 5. | Čemeriai | *Veratrum spp.* |
| 6. | Darželinis pupmedis | *Laburnum anagyroides* |
| 7. | Drignės | *Hyoscyamus spp.* |
| 8. | Durnaropės | *Datura spp.* |
| 9. | Eleborai | *Helleborus spp.* |
| 10. | Juodžolės | *Actaea spp.* |
| 11. | Kukmedžiai | *Taxus spp.* |
| 12. | Kurpelės | *Aconitum spp.* |
| 13. | Ligustrai | *Ligustrum spp.* |
| 14. | Oleandrai | *Nerium spp.* |
| 15. | Ožekšniai | *Euonymus spp.* |
| 16. | Paprastasis ricinmedis | *Ricinus communis* |
| 17. | Paprastasis žalčialunkis | *Daphne mezereum* |
| 18. | Paprastoji pakalnutė | *Convallaria majalis* |
| 19. | Paukštpienės | *Ornithogalum spp.* |
| 20. | Pentiniai | *Delphinium spp.* |
| 21. | Baltažiedė robinija | *Robinia pseudoacacia* |
| 22. | Rododendrai | *Rhododendron spp.* |
| 23. | Rudeninis vėlyvis | *Colchicum autumnale* |
| 24. | Rusmenės | *Digitalis spp.* |
| 25. | Scylės | *Scilla spp.* |
| 26. | Tabakas | *Nicotiana spp.* |
| 27. | Tinūtrai | *Adenium spp.* |
| 28. | Vaistinė skopolija | *Scopolia carniolica* |
| 29. | Vaistinė šunvyšnė | *Atropa belladona* |

*Priedo pakeitimai:*
*Nr. V-93, 2016-01-26, paskelbta TAR 2016-01-27, i. k. 2016-01647*

**2 priedas.** *Neteko galios nuo 2012-07-01*
*Priedo naikinimas:*
*Nr. V-964, 2011-11-11, Žin. 2011, Nr. 140-6573 (2011-11-19), i. k. 1112250ISAK000V-964*

**Pakeitimai:**

1.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. V-964, 2011-11-11, Žin., 2011, Nr. 140-6573 (2011-11-19), i. k. 1112250ISAK000V-964
Dėl Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo

2.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. V-683, 2014-06-12, paskelbta TAR 2014-06-13, i. k. 2014-07604
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymo Nr. V-313 "Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2010 "Įstaiga, vykdanti ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai" patvirtinimo" pakeitimo

3.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. V-93, 2016-01-26, paskelbta TAR 2016-01-27, i. k. 2016-01647
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymo Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanti ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo

4.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. V-947, 2016-07-19, paskelbta TAR 2016-07-22, i. k. 2016-20967
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymo Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo

5.
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas
Nr. V-906, 2018-08-13, paskelbta TAR 2018-08-17, i. k. 2018-13176
Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymo Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo